

فال ایدونکی ترور

Ketabton.com

1

Faledonki Tror

(Aunt Palmist)

- Published by : Sanayee Development Organization (SDO)
Editor - in - Chief : Raz Muhammad Dalili
Author : Muhammad Rafi Kabuli
Translate in Bushto :
Artist : Fatana Baktash Arifi
Composed By : Saifullah Zamani
- 1st Edition : 1000 copies, Financed by (SAFE), Sep 1998
2nd: Enditon : 1000 copies, Financed by (SDO), Mar 2000
3rd Edition : 5000 copies, Financed by (US-BRPM) Through (IRC-UGP), Oct 2000
4th Editon : 2000 copies, Financed by (TROCAIRE) and (Aus Aid)
5th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, February 2003
6th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, Sep 2003
7th Edition : 2000 copies, Financed by SDF, Dec 2003
8th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, Aug 2004
9th Edition : 1000 copies, Financed by SDF, Apr 2005
10th Edition : 2000 copies, Financed by gift of Norway school students, and NCA,
SDO, Jun 2005
- 11th Edition :
Publishing date : Feb 2007
Number of copies : 1500 copies
Financed by : Sanayee Development Organization (SDO)
Kabul address : Sanayee Development Organization (SDO)
Charrahi Ansarri, street # 5th
Near (Muhammad Alam Faiz Zad) high school
- Kabul telephone : 0093-(20) 2201693
Post Box : 181 Kabul Afghanistan
Email : sdfkabal@ceretechs.com
Websites : wwwsanayee.org
Www.nawidefarda.com
- Peshawar Address : Behind Orakzai Plaza and total CNG, university Road Shaheen
Town, Peshawar Pakistan
- Telephone : 0092-91-5842155 - 91582165
Fax : +92+-1-5845139

۱

تصويري كيسه

فال ليدونكي ترور

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د اوسني چاپ سريزه

د فال ليدونکې ترور هغه لومړني کتاب دی چې د هغه په زرگونو جلدو د سنایي پرمختیایي مؤسسې له خوا چاپ شوي دي. خو په دغه شمیره کې کتابونو هم د هغه د مینه والو تنده ماته نه کړه. د لوستونکو د غوښتنو او د اړتیا له مخې د سنایي پرمختیایي مؤسسې (SDO) یو ځل بیا د دې کتاب د چاپ اقدام وکړ ترڅو چې د پښتو د ژبې لوستونکو ته هم ورسېږي.

د یو کتاب د بریالیتوب لاس ته راوړنه د هغه موضوع گانې دي چې لوستونکي قدم پر قدم د رڼا په لور بیایي. د فال ليدونکې ترور خبرې د ټوپک سره چې د کتاب منح پانگه جوړوي هغو لوستونکو ته چې زیات یې کوچنیان دي دا ورنیایي چې سپین والی پر تور والي او سوله پر جنگ همیشه بریالی ده.

هیله مندیم چې دا ځل زمونږ دا کتاب نور بریالیتوبونه تر لاسه کړي.

والسلام
راز محمد دلیلي

د مهتمم سريزه

گرانو لوستونکو :

دغه کتاب چې همدا اوس ستاسو په لاس کې دی، د ماشومانو لپاره هغه لومړني کتاب دی چې د سنایي پرمختیایي موسسې د خپلو فرهنگي او علمي فعالیتونو په لړ کې خپور کړی دی. ځکه چې ماشومان د بشر په ټول ژوند کې تل د کیسو او نکلونو سره زیاته علاقه او مینه لري. ماشومان مبالغه لرونکې او تصویر لرونکې کیسې زیاتې خوښوي. چې دادی د فال لیدونکې ترور کیسه د هغوي د تخیل د ځواک د ځواکمنۍ او قدرت او د ذهني پیاوړتیا لپاره تیاره ده. په ټول کتاب کې ښه والی او بدوالي د نظم او نثر په قالب کې پر تله او مقایسه شوی دی. ددې ډول کتابونو د خپور او برابرولو هدف د ماشومانو د مطالبي د ذوق راویندل، هڅول او د هغوي د روزنیزو استعدادونو پالنه ده چې د سنایي پرمختیایي مؤسسه یې د ماشومانو لپاره د خپلو نشراتو په لړ کې سرته رسوي.

هیله لرو چې ددغه خراغ رڼا زموږ د گرانو ماشومانو لپاره د لارې رڼا و اوسي او د هغوي د علاقې او مینې وړ وگرځي. د دوستانو نظریات، نیوکې او وړاندیزونه زموږ سره د راتلونکو قدمونو د پورته کولو په لاره کې مرسته کوي او موږ لاندې نور هڅوي زما کوښښ او هڅه له دعا پرته بل څه نه دی، ای لویه خدایه! ستاد رحمت غوښتونکي یم.

و من الله توفیق

راز محمد دليلي

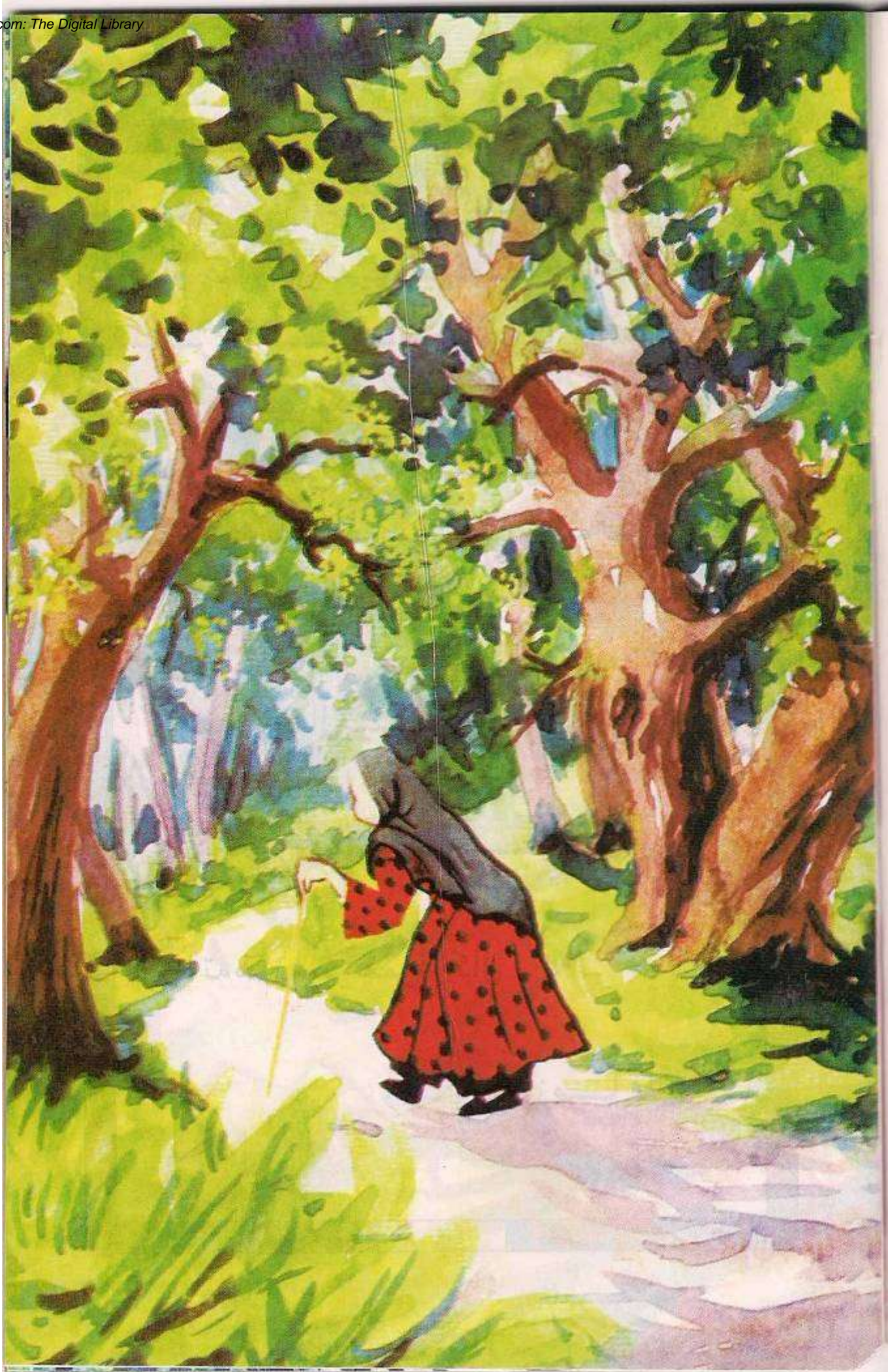
فال ليدونکي ترور

وه نه وه د سمندرونو تر منځ يوه جزيره وه. په دې جزيره کې يوشمير ځنگل و، چې په منځ کې يې ځناور، مرغی، حشري، څښيدونکي (خزنده گان) او انسانان سره اوسيدل. هلته نه لوگي وه او نه هم گرد او دورې. د سهار پر مهال، بلبل مرغی له خوب څخه وينبولې. کله چې شپه کيدله ټول الوتونکي او څښيدونکي آرام بیده کيدل. يواځې چرچرک غږ ويسـتلو او چرچريې کولو. الوتونکو او څښيدونکي يو له بل سره مينه درلودله. د هغوي تر منځ يوه هم فال ليدونکي ترور وه چې فال يې ليدولو او څښيدونکي او ژوي يې نیکو کارونو ته هڅول او له بدو يې منع کول.

يوه ورځ د سوي (خرگوش) بچي د غاښ درد درلود. ځکه چې ډير خواږه يې خوړلي وو او سهار مهال يې غاښونه نه پر مينځل. فال ليدونکي ترور د کوره

راووتله خوچې د ســــوی د بچي پوښتنه وکړي. فال
لیدونکې ترورپه لار روانه وه او د خان سره یې د اسنډره
ویله:

تروریم فال گورم
د ماشومانو فال گورم
د لاس په کرښو کې
حال او احوال وینم
فال لیدل آسان نه دي
زه یې پر کمال گورم
راشي چې ستاسې فال
زه یې بې له جنجال وگورم
ستاسې زړه د عشقه ډک
زه تل او په هر حال وگورم
جنگ او شور پای ته رسي
زه ددې احتمال ونیم
سوله په هرځای کې
همدا کال وینم
د نړۍ بدبختي
مخ پر زوال وینم

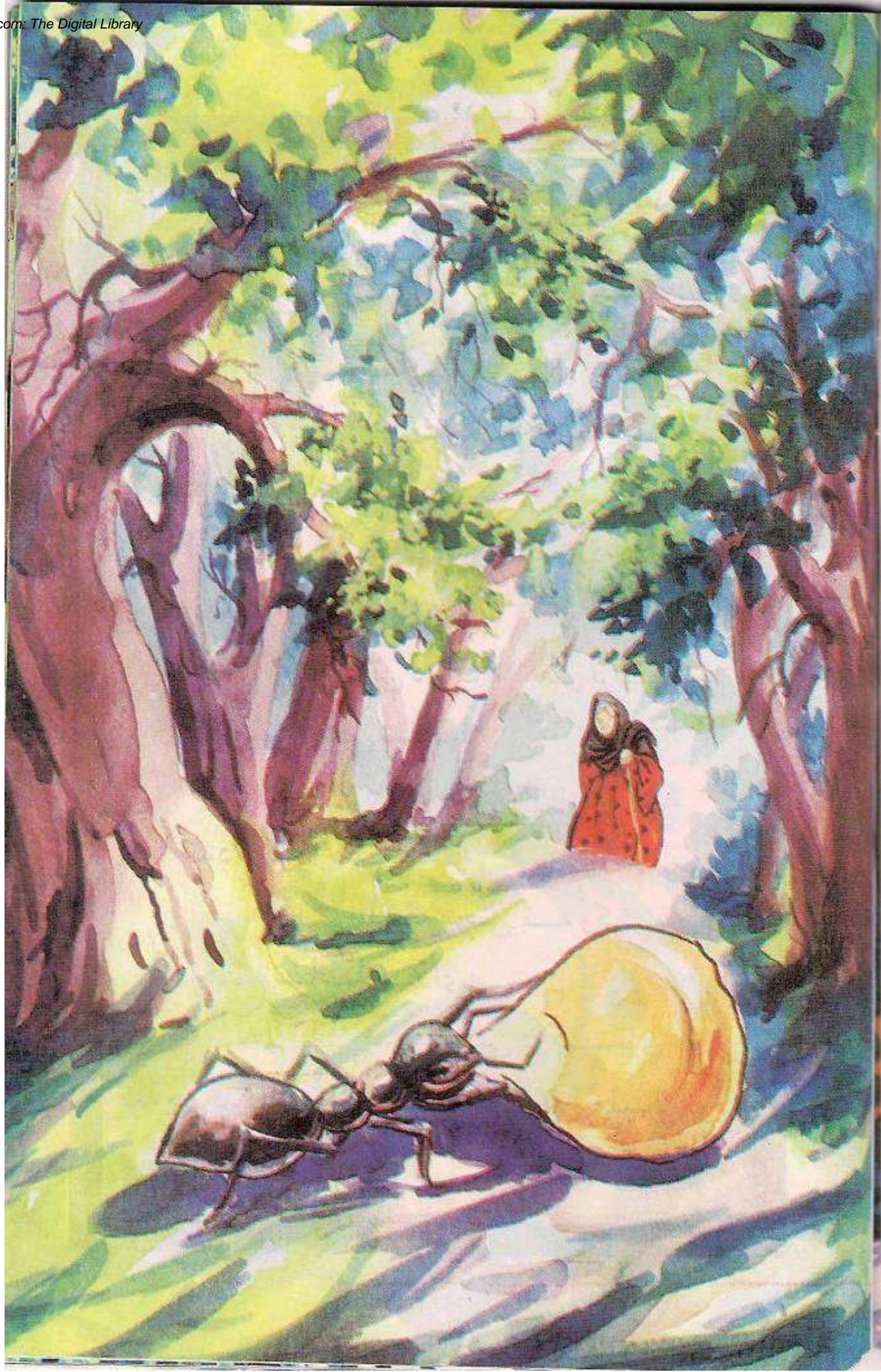
ميرې د جوارو يوه غټه دانه په خوله کې نيولې
وه او خپل کورته يې ليرېدوله. څنگه چې ډير
ستړی او ستومانه وه، د جوار دانه يې په يو
کونج کې کيښودله ترڅو چې ستړيا يې ووځي.
په دې وخت کې يې فال بينه ترور وليدله،
ميرې يو ځل د خوښۍ غرېپورته کړ او ويې
ويل:

سلام فال بينې ترور

اي هوبنيارې ترور

ته هم زمونږ عمر او کال

راشه ووينه زما فال

فال ليدونکې ترور چې کله د جوار غټه دانه وليدله نو د
ميرې همت او خواک ته حيرانه شوه. هغې د ميرې پښې
ونيولې او د هغه د فال د ليدلو سره يې وييل:

اي زيار کښه ميريه

لاړ شه دا نه راوباسه

د غنمو او وربشو دانه

نوي او تازه دانه

د لوبيا او نخود دانه

چې د تاك د لاندې پرته

کله چې ژمی شي

تلل به آسان نه وي

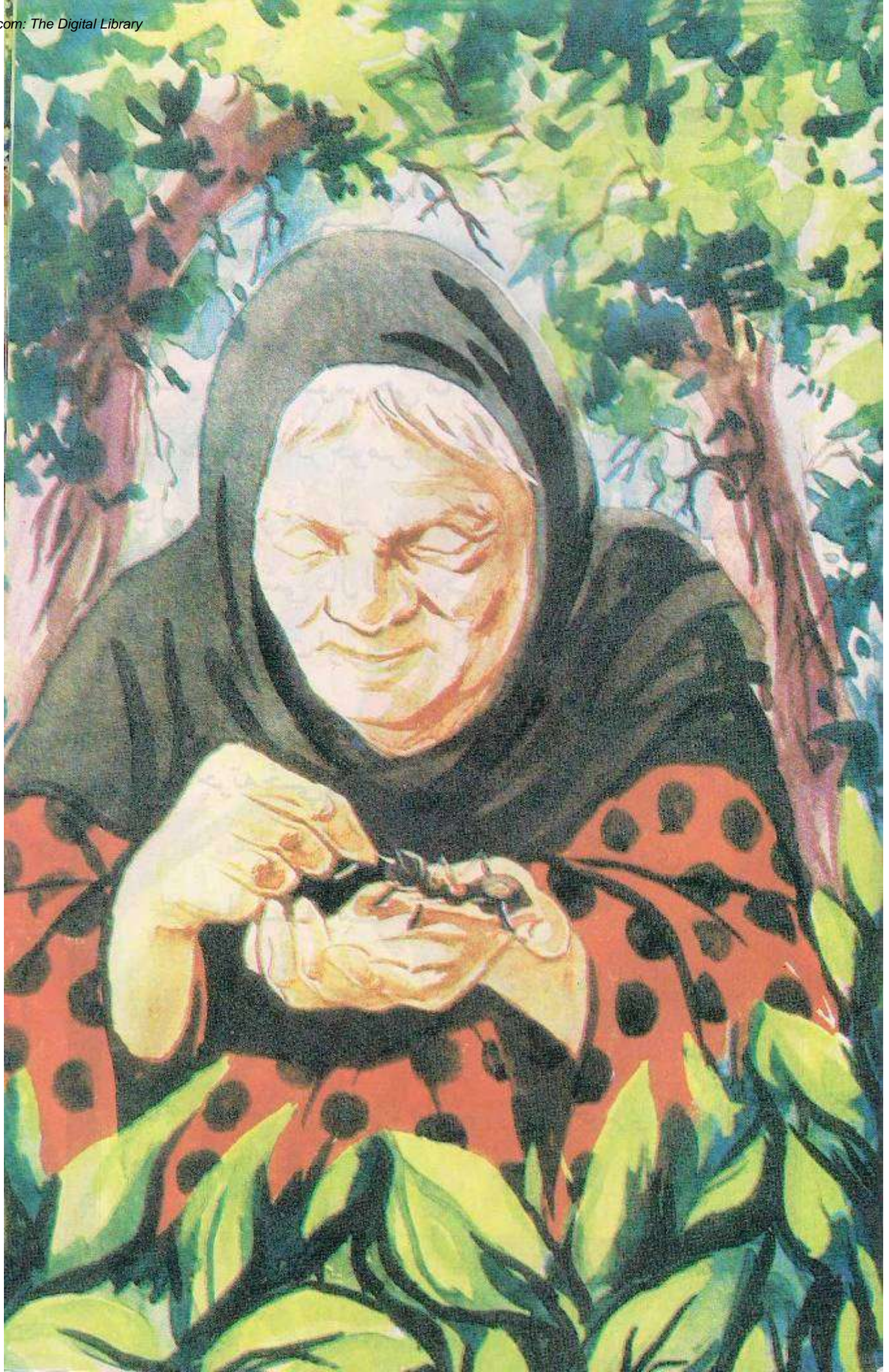
ته د انگور و دانې خخه

لږ خه مچۍ ته وکړه

اخرتاته خدای

بچي درکوي

کله چې فال بينې ترور د ميرې فال وليدلو نو په

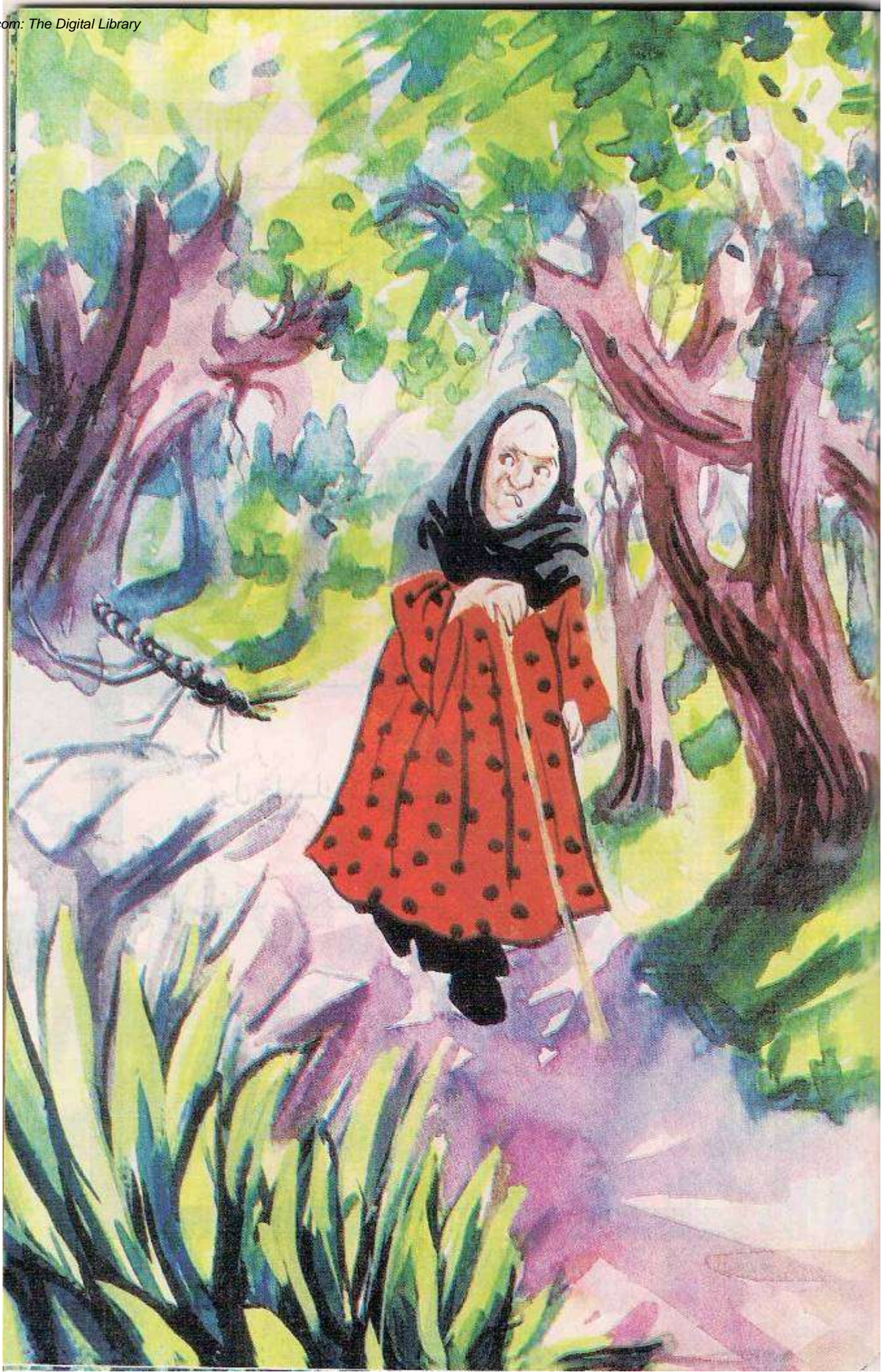

لازه روانه شوه. په دې وخت د ملاریا ماشي غنگ،
غنگ کولو، په هوا کې خرخیدلو او د ځان سره یې
وییل:

افسوس، افسوس چې ما پرون شپه هیڅ یو ماشوم
ونه چیچلو. هر څومره کوبښښ چې مې وکړ خو د
جالی نه تیر شم، تیر نه شوم. وای زما بخت بند دی.
ناڅاپه د ماشي فال لیدونکې تررور ته پام شو، پریوه
دېره کښیناست او ویې وییل:

چرته ځې ای ترورې
څه وخت فال گورې
ووايه زما حال
راشه وگوره زما فال

فال لیدونکې ترور چې د ماشي زیاتې خبرې اوریدلې

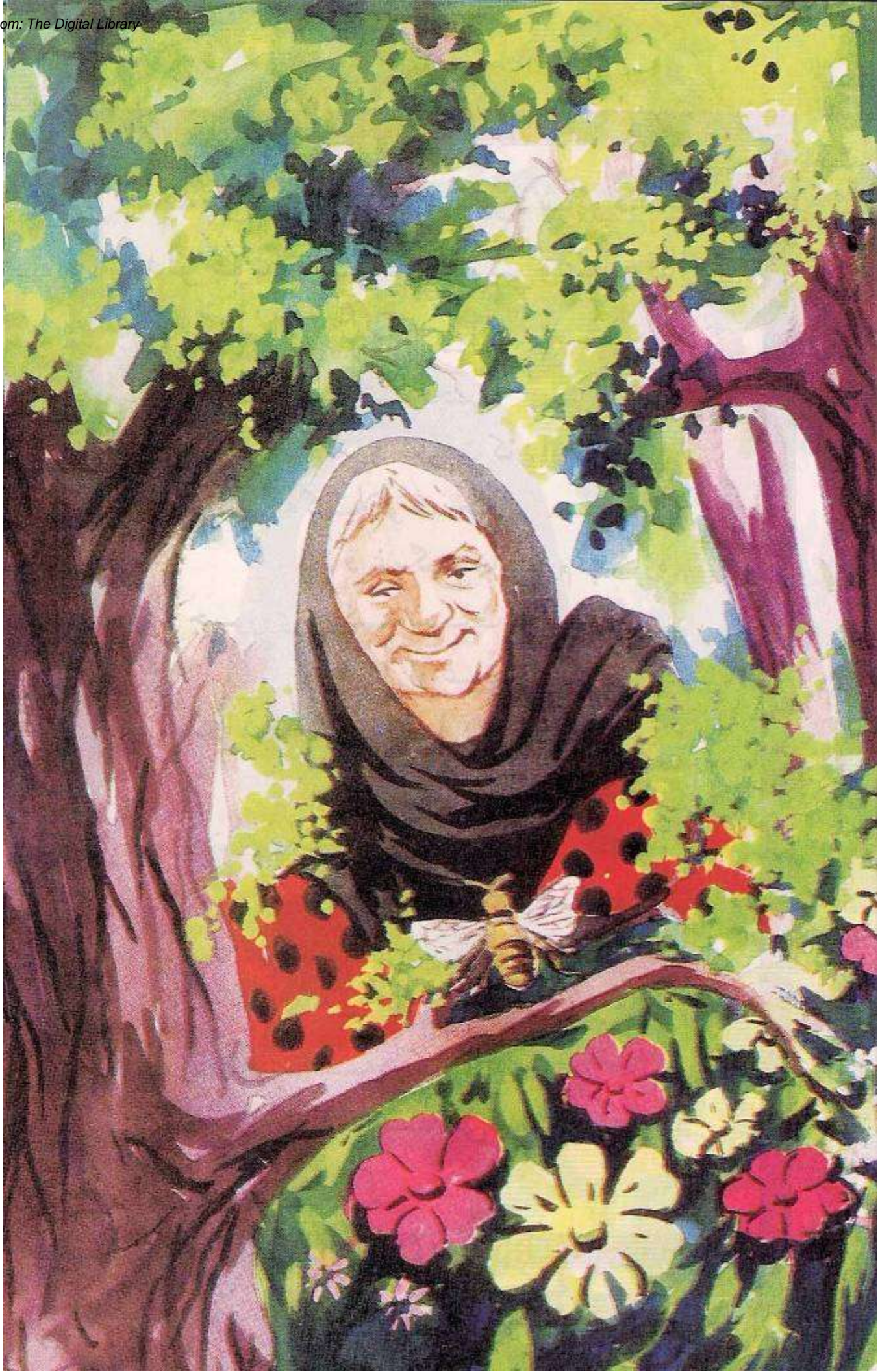
وي ډيره عصباني او په غصه شوه نو ځکه يې مخ ور
واړولو او ويې وييل:

ستا فال نه گورم
ته اي د ماشومانو د بنمن
ته ورځې بیده کيږې
او د شپې فعال کيږې
چيچې انسانان
بنځې او ماشومان
گرځې او غنگ کوي
هر ځاي کور په کور
ټول خلک کرکي ته
نيسي پشه خانه
پنگ، پنگ باسي او از
ته اي د ناروغيو ناقل
ته اي ناپاکه ماسي
اخر به هلاک شي

پر دې وخت د شاتو مچۍ چې د باغونو د گلونو
په لور روانه وه چې شات راتول کړی د ليرې
بنکاره شوه. کله چې ماشي د شاتو مچۍ
وليدله والوتلو او وتبتيډلو. مچۍ د فال
ليدونکې ترور خواته راغله او پريولرگی
کښيناستله. د فال بينې ترور سترگې د مچۍ
د پاکی او نظافت ته متوجه شوې. د شاتو
مچۍ ترور ته د مچيو کيسې وکړې او په ډير
ادب او نزاکت يې له فال بينې ترور وغوښتل
چې ددې فال وگوري:

سلام اي فال بينې ترور
سلام اي د دين خورې
ماله حاله خبر کړه
مهرباني وکړه او زما فال وگوره

څنگه چې فال ليدونکې ترورد شاتو د مچۍ په
ليدلو خوبڼه وه د هغې وزرېې ونيولو فال يې
ورته وکتلو او ورته ويې ويل:

اي بانظافته مچۍ

ته د شرافت کان او ټوته يې

ته د رنگه گلانو څخه

د غمگينه ماشوم لپاره

جوړوې نازکه شات

د گل او غوټۍ په شان

ستاشات لکه درمل دي

درمل د خداى د لوري

ستاشات جادو شوي

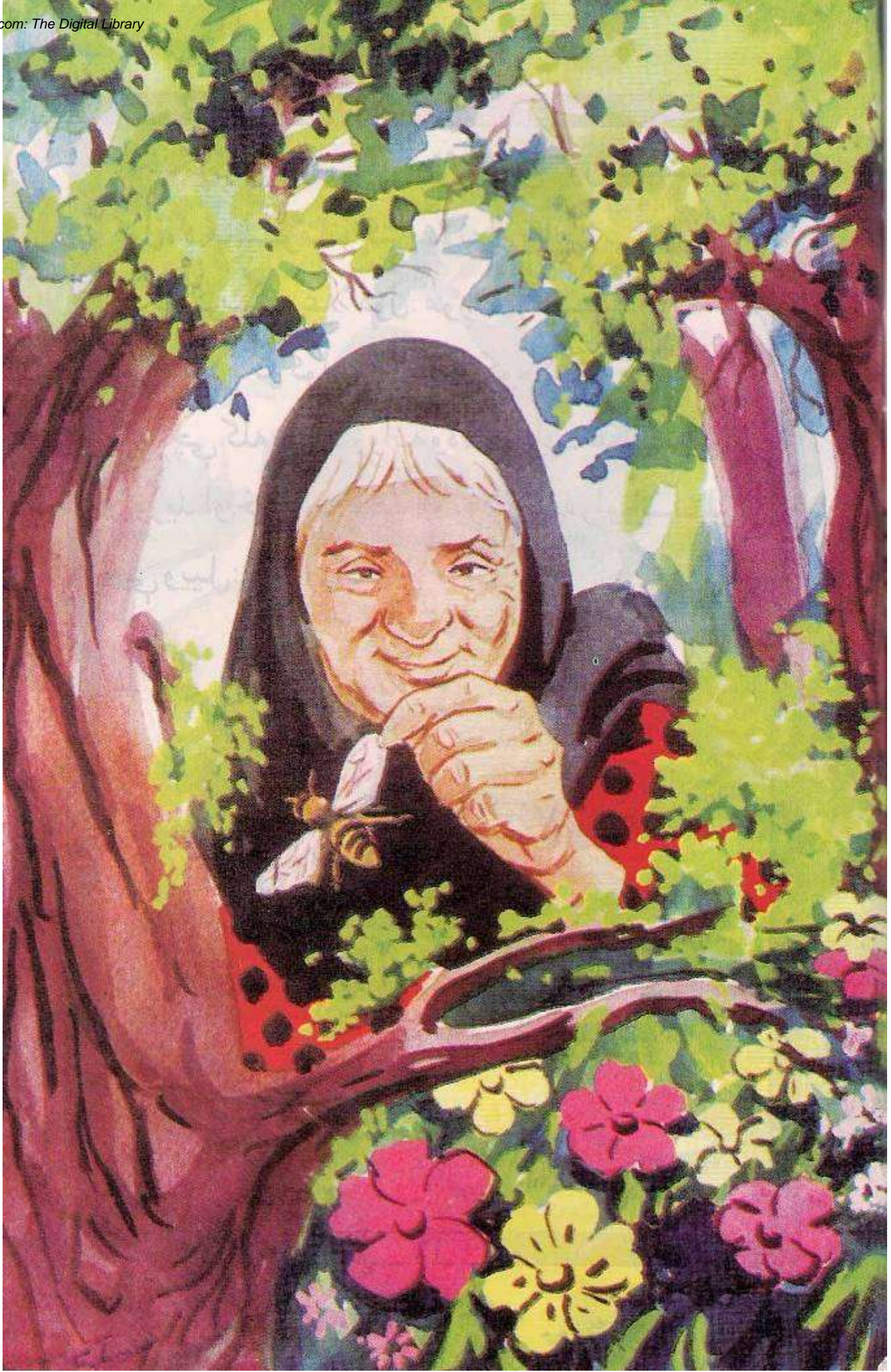
ځاى دې کڼدودى

ستا کڼد وپرځمکه

ستا فال همداسې دى

خداى تاته درکوي

هر څه چې ستا ارزو ده

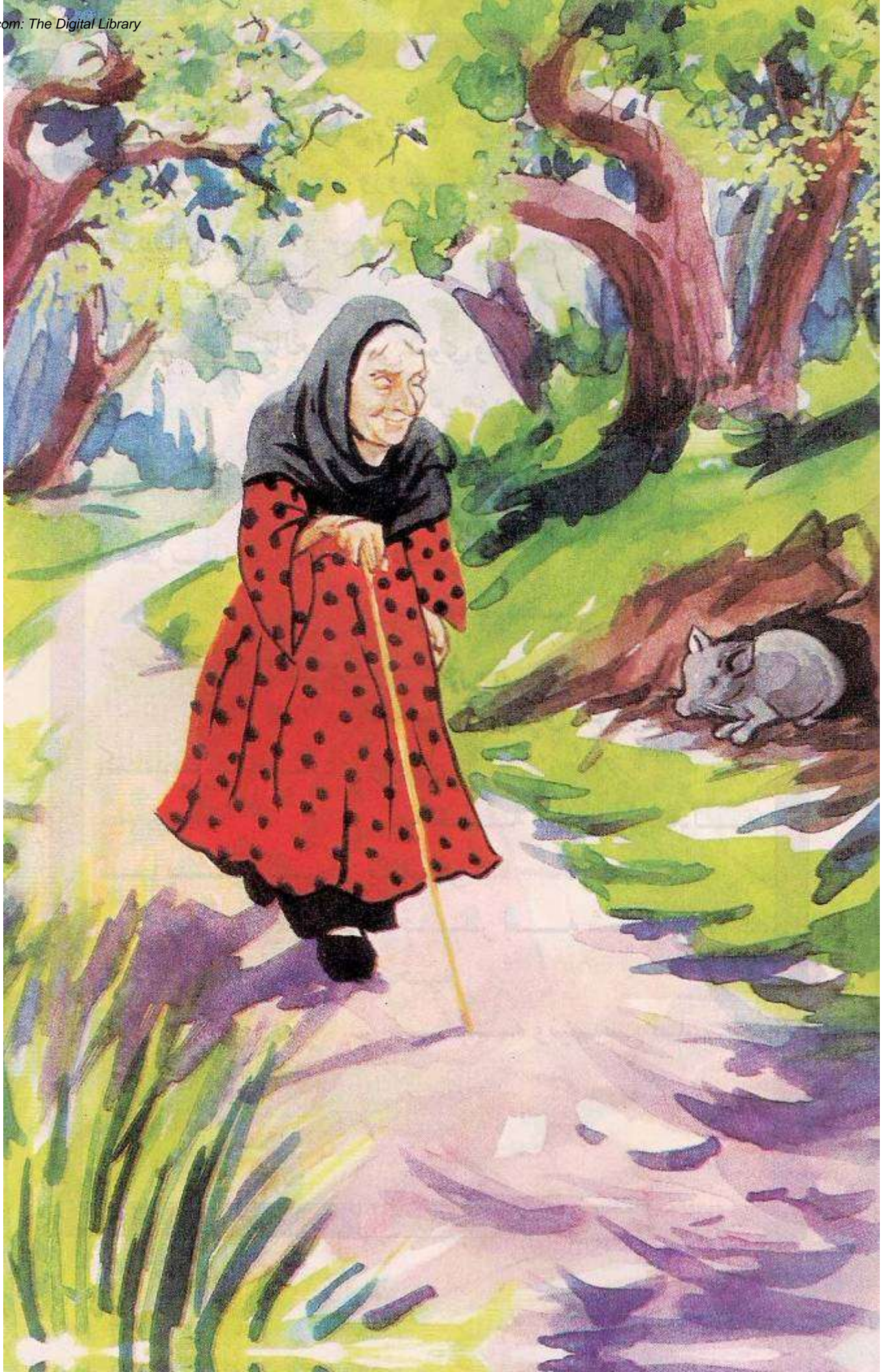
په ځنگل کې يو موبږك وچې تل يې كورونه سوري
كول، د ماشومانو كتابونه او جامې يې ژوولې، د
خلكو كرت يې غلا كول. موبږك تر سهاره په خپله
سوږه کې فكر كولو چې سهار كوم كورته ولاړ شي.
ترور چې كله پر لاره روانه وه، موبږك د هغې د پل غږ
واوريد او خپل سريې د سوږې څخه راوويستلو او
ويې وييل:

چرته يې فال بينې ترور

په دغو كمزورو سترگو

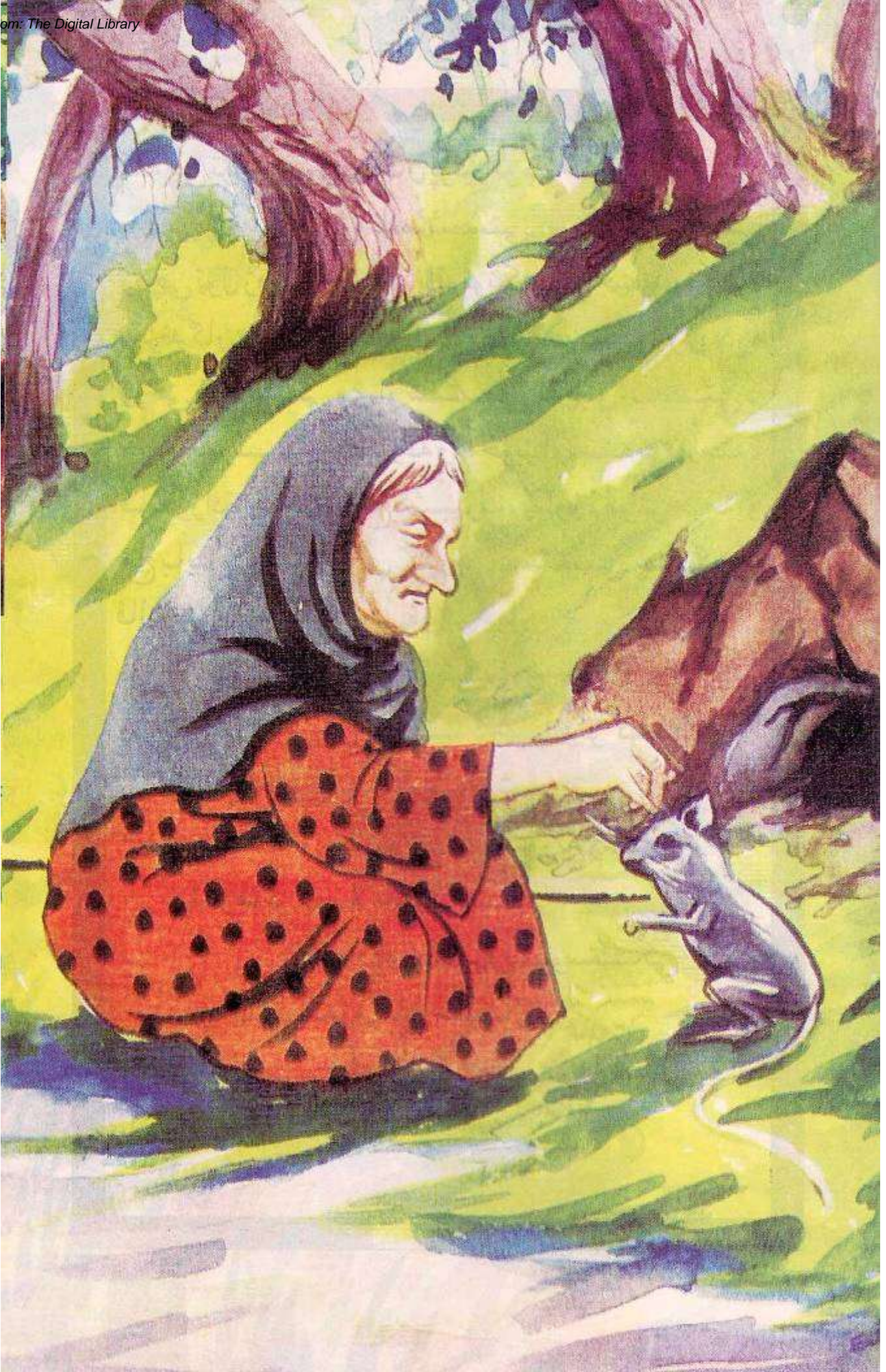
زما فال وگوره

تا ته يو كرت دركوم

فال بينې ترور ووييل: زه ستا حرام كرت نه غوارم. راشه
فال دې وگورم او خم. وروسته فال بينې ترور د مورېك
غوربونه ونيول او ويې وييل:

زمونږ طالع سستي شوي وي
زمونږ مورېك غل شوی دی
د خلكو د كرتو غل
د غنمو د كندو د لاندې
د مغزياتو او بادامو غل
چې هميشه وي پر بام
تر سهاره كوي كار
صندوقچه كړی سوری دا مهال
كتابونه دې وژوول
ليكنه دې ونه ليدله
تا پسي گرځي پيشو
اخربه شي لادرك
يا هم د اسمان د قضا خخه
تابه ونيسي تلك

کله چې ترور د مورک د فال پر لیدلو بوخته وه شمشتی
په ډیر زیار سره په لاره تلله. شمشتی (سنگ پشت) تللی
وه چې ټول ژووي (خناور) الوتونکي او څښیدونکي
(خزندگان) د چرچرک د لور واده ته را خبر کړي. دوه
ورځې واده ته پاتې وې او شمشتی له یوې میاشتي د
خبر په رسولو مصروفه وه، خوتر اوسه یې فاخته،
قانغوزک، چنچنه، ملخ، شبیرک، بناوو، موش خرما او
میچ باید خبر شوي وای. کله چې د شمشتی سترگې په
فال بینې ترورو لیکیدلې نو وې ویل:

سلام ای زما ترور

ای زما د غاټولو گله

که په خټو کې بنده پاتې نه شم

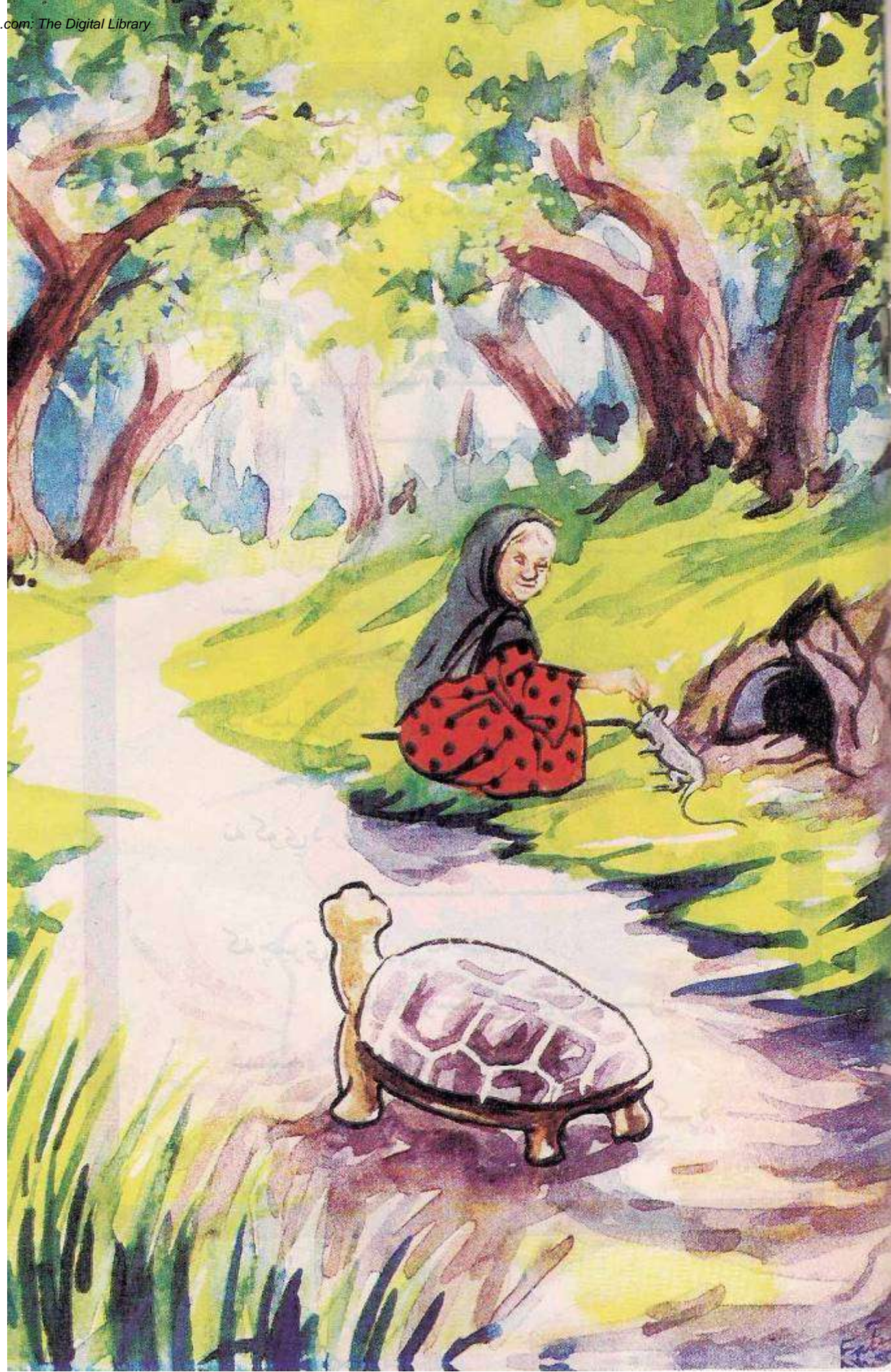
نو تا کورته رسوم

ته زما پر ملاسپره شه

زما په زیره پوستکي

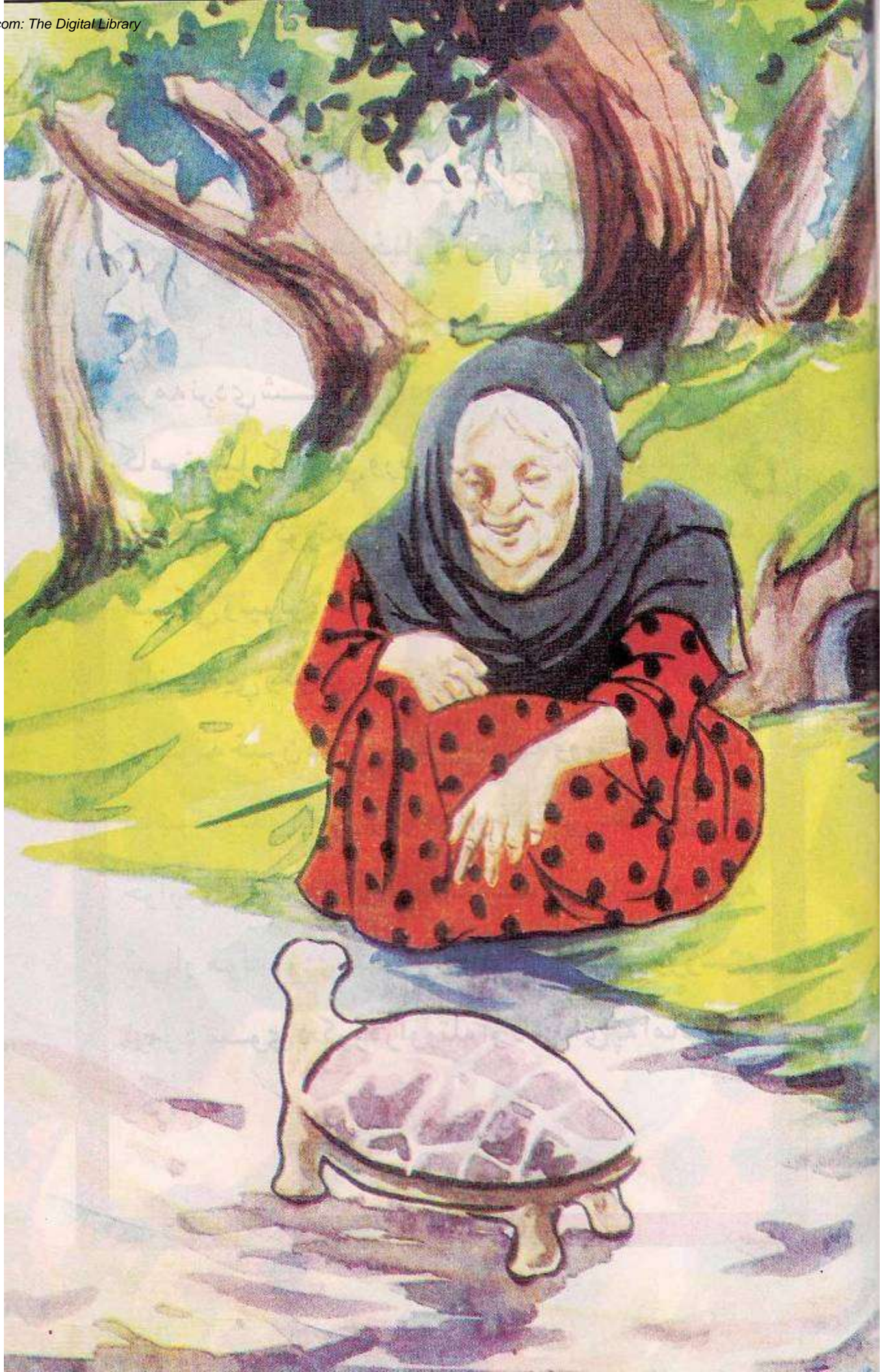
ووايه ته زما د حال

په لاره کې وگوره زما فال

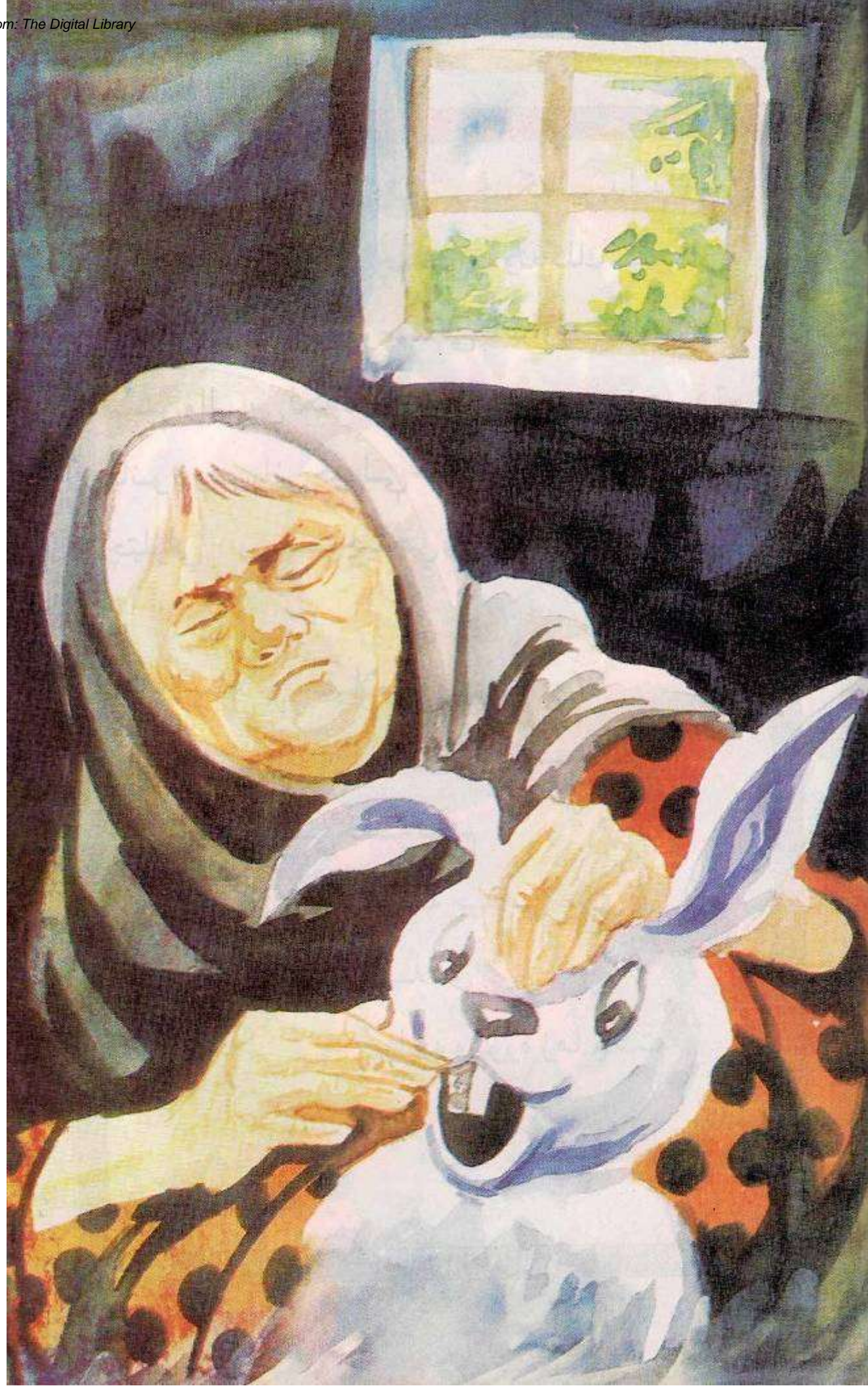

فال بينې ترور و خندل او ويې وييل: اي ساده شمشتي،
هغه څوك چې پخپله په لاره نه شي تللي څنگه كولاى شي
چې بل څوك په شا يوسي، راشه اي زوروره تنبله چې فال
دې وگورم.

ته اي تنبله ځناوره
تل يې ستړى
په تيره او گيايه
وروځي په لاره
ستا سخت پوستكى
ستا بخت ترل شوى
گرځيدلى ضرب المثل يې
د تنبلو خلكو سره
نه كوي د رواج له مخې
ستا سره واده
كه چيرې ته د زړه نه ځي پر لاره
كله رسې خپل منزل ته
څه، څه ژر كوه
سرعت دې زيات كړه

فال ليدونكي ترور په فكر كې لاره چې كله ځناور
وروځي هيڅكله هم خپل كار ته رسيدلای نه شي.
كله چې د ترور سترگې لمر ته شوې نو ويې ليدل چې
غرمه نږدې شوې ده، نو ځكه يې پر لاره ژر، ژر
گامونه پيل كړل چې ورباندې ناوخته نه شي. په پای
كې د سوی کورته ورسيدله او د سوی بچی يې په
غېږ كې ونيولو، خوله يې ورته پرانیستله چې
غابڼونه يې وگوري. ترور وليدل چې د سوی د بچی
غابڼونه خیرن دي، نو ترور ورته وويل كه خپل
غابڼونه ونه وينځې او تر هغه وخته چې بوټي او
خواره وابه خورې نو هيڅكله به دې غابڼونه بڼه نه
شي او خوله به دې هم بوي وركوي. د غرمې وروسته
ترور د سوی د كوره راووتله او د خداي په امانې يې
وگره.

په لاره کې ترور د یوې ونې تر څنګ تیریدله، ویې
لیدل چې د ورینمو یو چینجی په ونه کله شوی دی او
تار جوړوي. د ورینمو چینجی پاک او با نظافته و او
سپین والی یې لکه د واورو و. د ورینمو چینجی د تو
تانو د ونو پانې خوړلې خو هیڅکله یې پانې نه
چتلولي. د ورینمو چینجی وویل:

سلام، سلام تروري

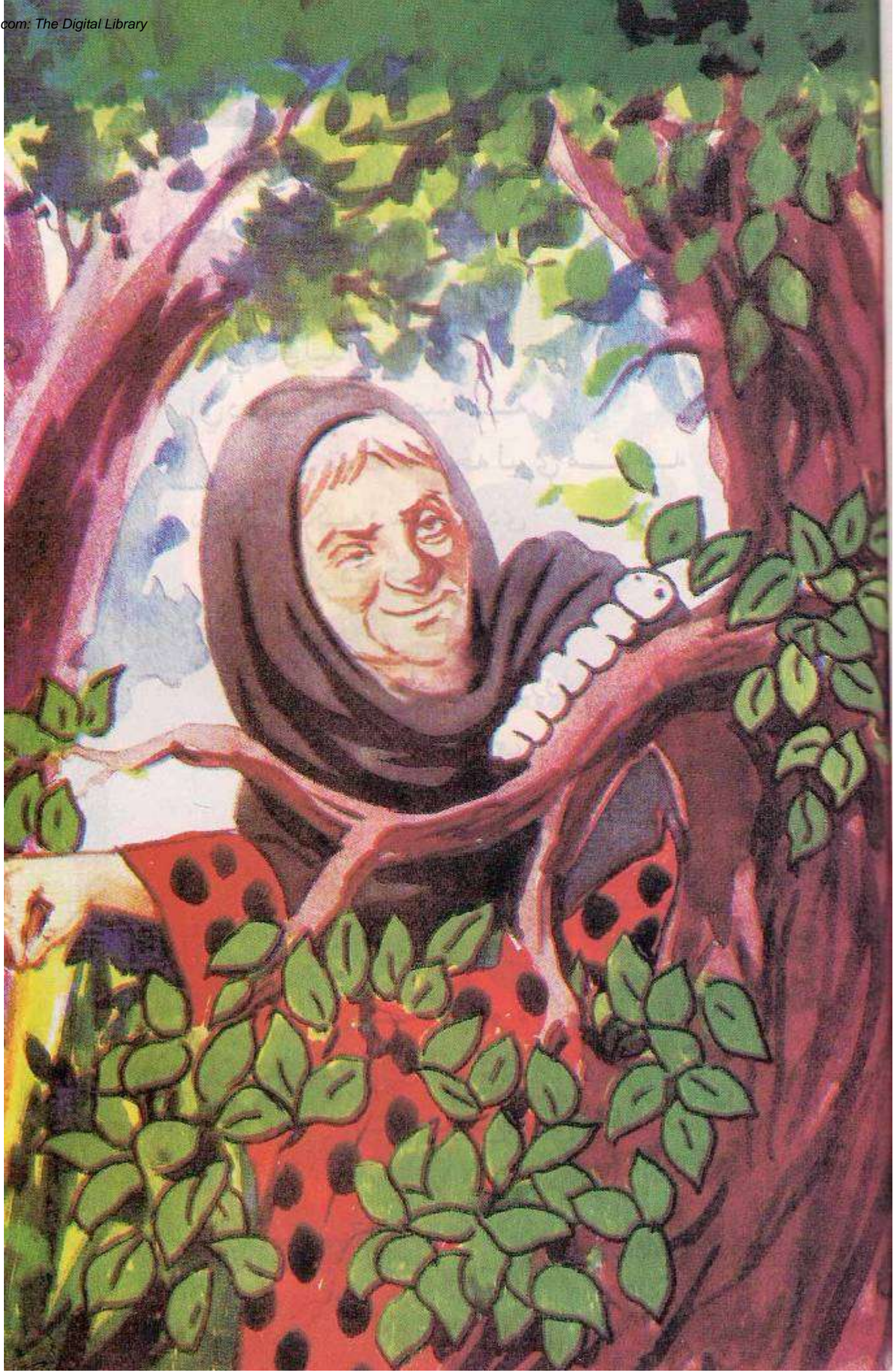
ته چرته روانه یې

زه درپسې خفه یم

لایقه چینجی شوی یم

زما وخت فارغه دی

راشه وگوره زما بخت

فال بينې ترور ووييل، ولې يې نه گورم، زه ستا فال د
زړه له اخلاصه گورم. ته د انسانانو خوبنيرې او تا په
کور کې ساتي. تا ته د توت تازه پانې اچوي. وروسته
ترور د هغې فال ليدل پيل کړل.

اي د وريښمو چينجيه

ته له ما څخه ليرې مه ځه

ستاتار لکه د سيم دى

کار دې دى بې ويرې او بې ډاره

ستا له تاره په هيواد کې

خلک جوړوي چين

نرم او ښکلي کالي

څنگه مقبول او رنگ، رنگ

ته يې بې ضرره چينجى

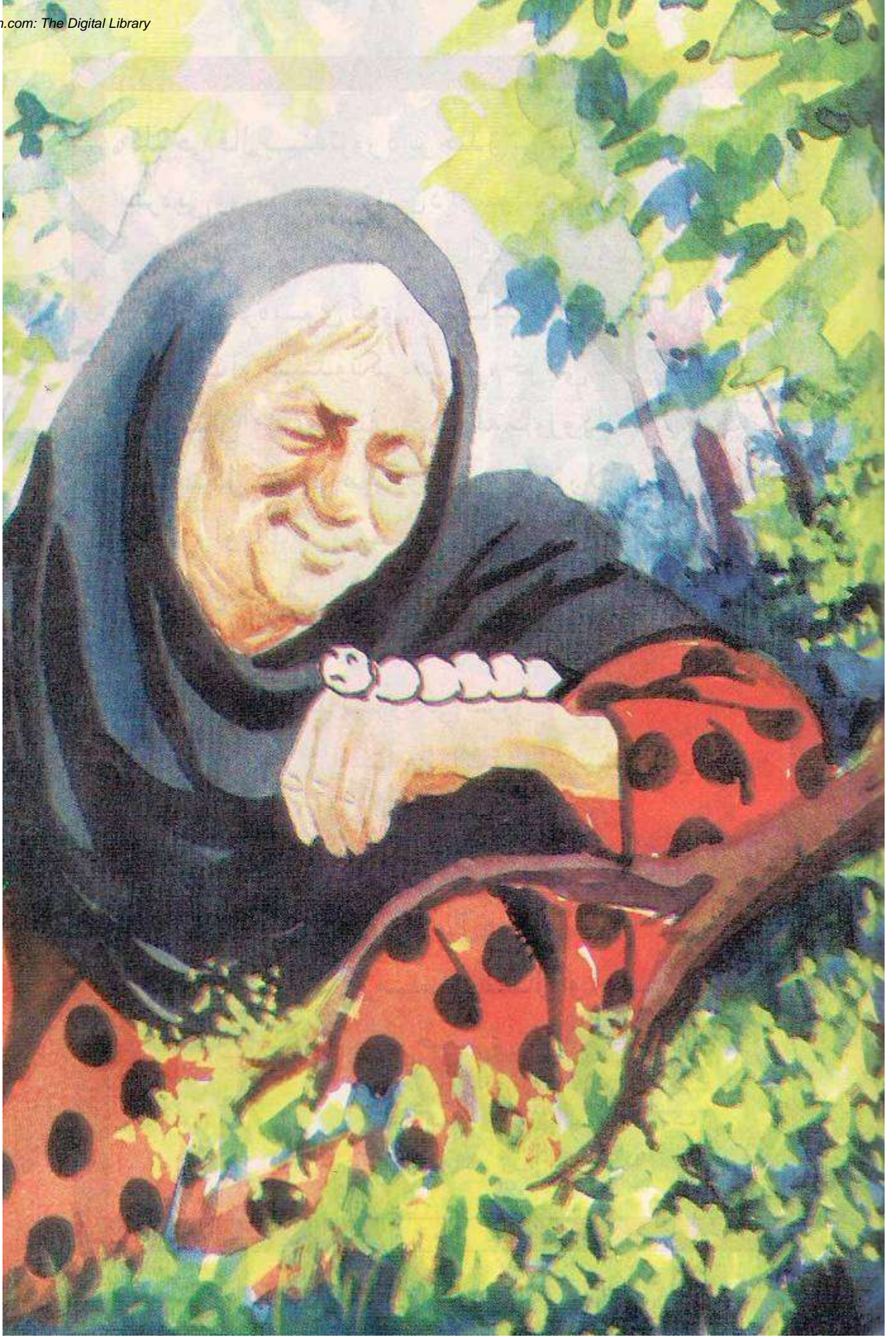
ملا دې ترلې خدمت ته

کله ورسيرې مياشت د حوت

په پښو دې نشته بوت

تا ته به درکړى خداى

يوه بوجى پانې د توت

کله چې فال بینه ترورد د یو خندق تر څنګ تیریدله د ځان سره یې ووییل: دغه خندق د اوسیدنې ځای نه دی. بنایې په دې خندق کې بدبخته او ناپاکه ځناور ژوند وکړي. دغه خندق څومره بوی کوي. زه باید ولاړه شم. ټول ژوي، حیوانات او څښیدونکي خبر کړم خو چې لاس پر لاس دلته راشي او دغه کثیف خندق له خاورو ډک کړي. ځکه په هغه ځنګل کې چې موږ ژوند کوو پر موږ لارمه ده چې هغه ډک کړو او پاک یې وساتو. ځنګل زموږ کور دی. په دې وخت کې چنډېنې له اوبو سره راپورته کړو او په بې پروایي او ګسستاخه توګه یې قرقر کړو او ویې ویل:

ای جګې قد لرونکې ترور

ستا خوراک نوش پیاز دي

راشه چې د اوبو لاندې کښینو

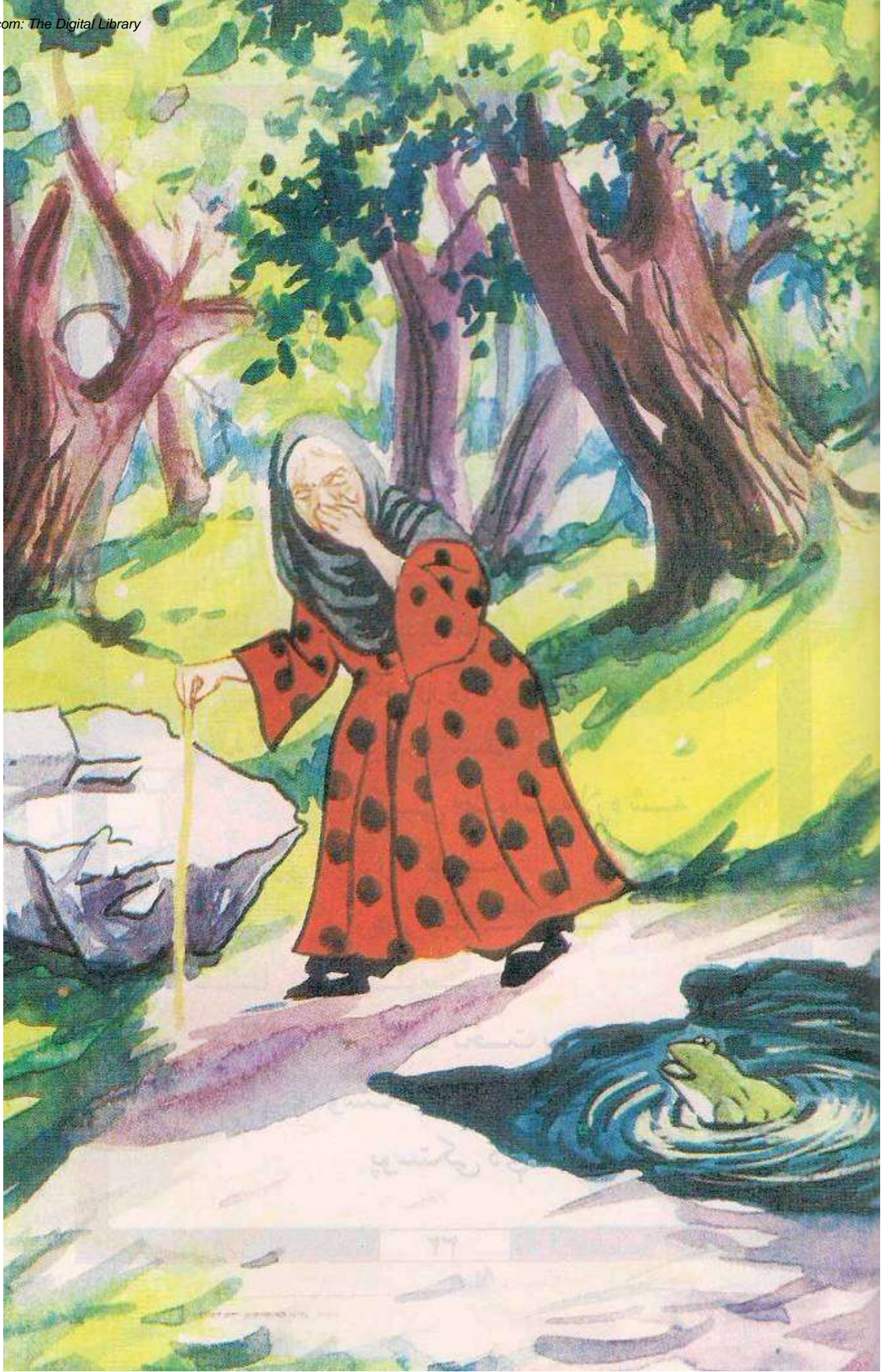
او زما پوښتنو ته ورکړو ځواب

که چیرې ووايي زمال فال

زما حال او احوال

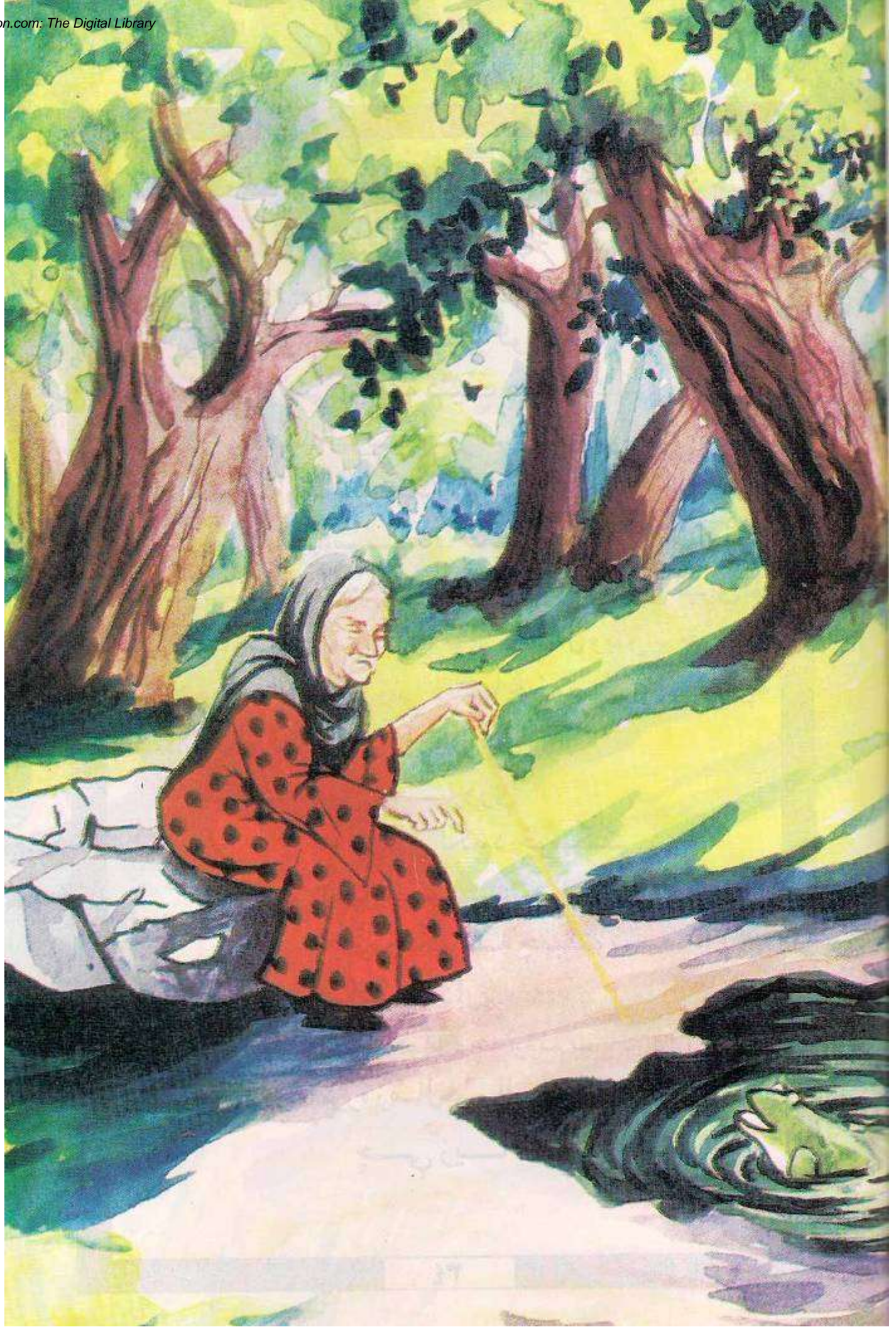
درکوم مرخیري

خو چې و باسي ارګمی

ترور د چند بني پر خواب کي وويل: زما کثيف خايونه
نه خو بنيري. اي بي نظافته چند بني، ته پر خپل خاي
اوسه او زه دې له دې خايه فال گورم. نو ترور وويل:

اي قرقري چند بني
په کثافت کي مړه کيري
ته اي مردار خوري چند بني
اخر ناروغه کيري
به سلو ناروغيو گرفتاره
کمزوري، زړه او بي زاره
ته له کثافت ليري شه
پاکي خواته لاره شه
زما خبري د ياده مه باسه
زيار وباسه که نه نو
ستارنگ ژيري
ستا بخت بديري
خوک ستا دوست نه گرخي
پوستکي دې داغيري.

د مازيگر د لمانځه وخت و او فال ليدونکې ترور د خپل
کور په لور روانه شوه په لاره کې يې د ځان سره ويل: زه
بايد د فيل، اوبن، آس، غاترې، زرافي، کانگرو، قاز،
شتر مرغ، زمري، پرانگ او بيزو کورته لاره شم او ټولو ته
ووايم خو چې راشي او دغه کثيف خندق ډک کړي. زه بايد
ددې کار لپاره مهال ویش جوړ کړم او د کار ورځ وټاکم.
يو تن بايد د کار له لړۍ څخه سر پرستي وکړي. اوه! ددې
کار لپاره زرافه مناسبه ده. ځکه اوږده غاړه لري او ټول
څارلای شي. کله چې ځناورد د کار پر وخت تېر کيږي نو
بيزو بايد او به ورکړي. ترور د مهال ویش پر جوړولو
بوخته وه چې د ولې دونې د شا څخه ټوپک راووت او په
عصبانيت او قهر سره يې وويل:

چرته ځي اي تروري

سر دې لکه د خوشکي دى

پوه شه چې زه ټوپک يـم

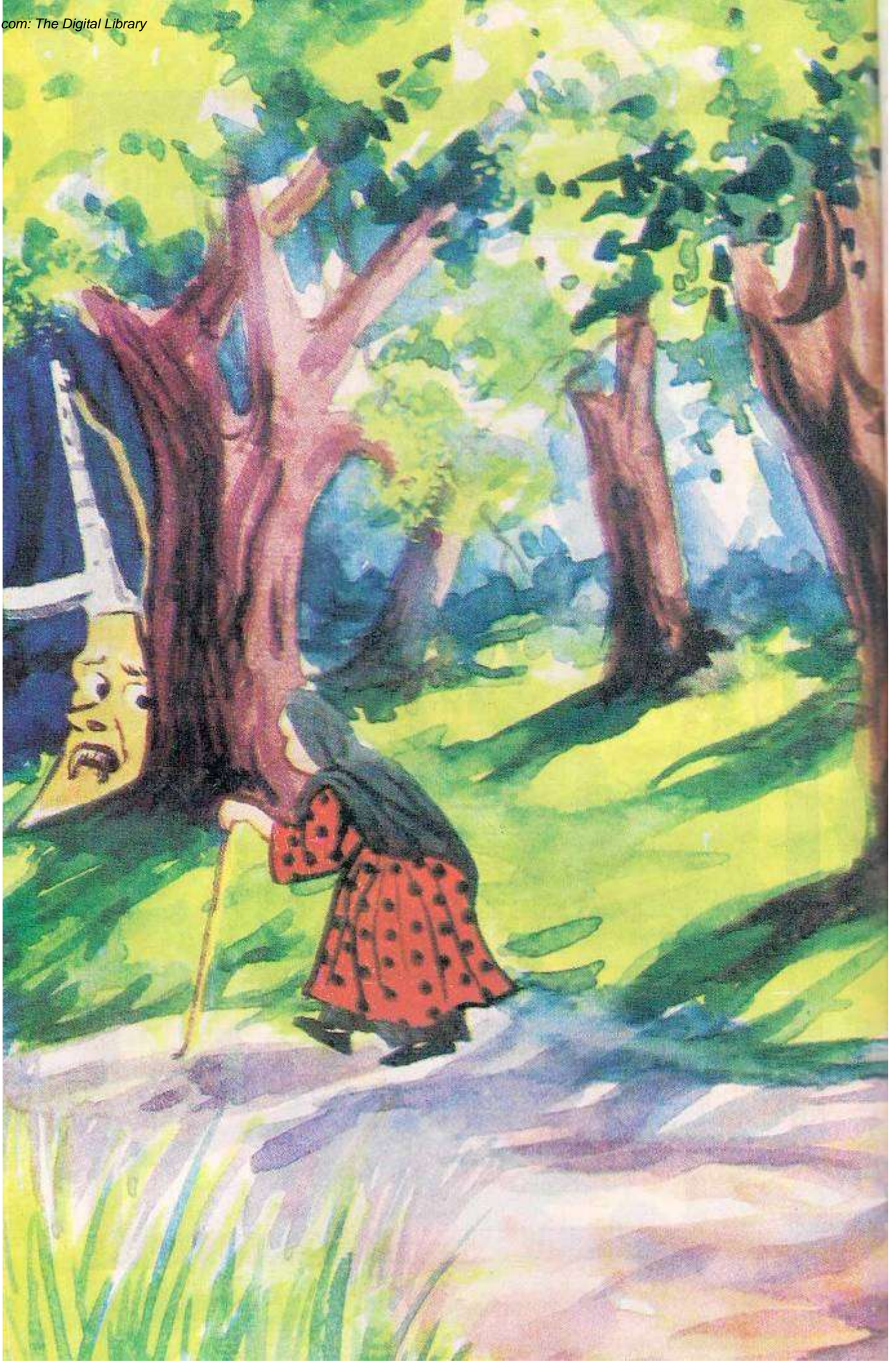
زه جنگ ته چمتويـم

زه لـه چانه ډاږيـم

هر خومره چه وژنم بس نه دي

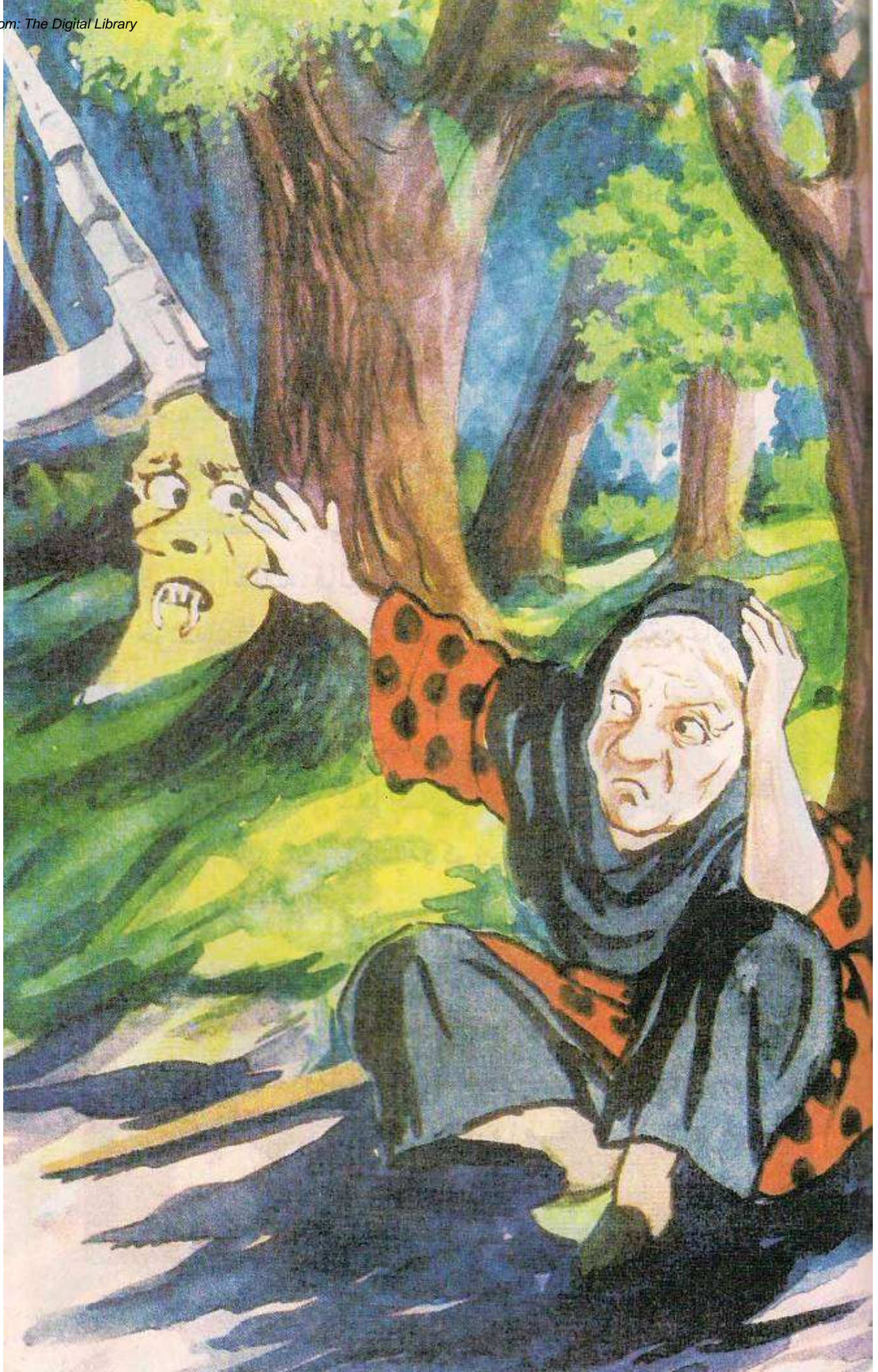
حتماً وگوره زمال فال

چې زيات شي زما مال

فال بينه ترور وار خطا او اوتره شوه، پنبې يې سستي
شوي. ترور پر خمکه کښينا ستله، سري يې په
لاسونو کې ونيولو او په کرکه يې خپل مخ وارولو او ويې
ويل:

اي توپکه پرتال عنت
ستا سره کله کيرې صحبت
ستا کار، کار د جنگ دی
زړه دي لکه ډبره
ته وژني انسانان
حتي زړې بنځي او ماشومان
پرې کوي د خلکو ژبې
ماتوي هلوکي
د انسان د بنمن ته يې
د غلو پر لاسونو ته يې
د ځوانانو ضد ته يې
د هر چا د ځان بلا ته يې
ستا فال وايي چې ژر به
په خير سره ځي له منځه

توپک خجالت شو او خپله لاره یې و نیوله او لار. فال
لیدونکې ترور له ډیرې ویرې ترې وه نو پاڅیدله چې
ځانته اوبه راواخلي. دې خوا او هغه خوا لار له. ترور سر
گردانه گرځیدله چې یوې چينې ته ورسیدله چې د هغې
څخه پاکې او بـه راواخلي. ترور د چينې خوا کې
کښیناستله، خپل لاسونه او پښې یې پریمینځلې اوبوته
نږدې شوې چې هغه وڅښي. په دې وخت کې سپینه
کوتره راغلله، فالیدونکې ترور د کوترې په لیدولو
خوشحاله شوه. کوتره راغله، د چينې پر هغه غاړه د
ترور مخې ته کښیناستله. او ویې ویل:

سلام بنکلی ترور

ستا ځای په زړونو کې دی

د مهربانۍ څخه په ډکو زړونو

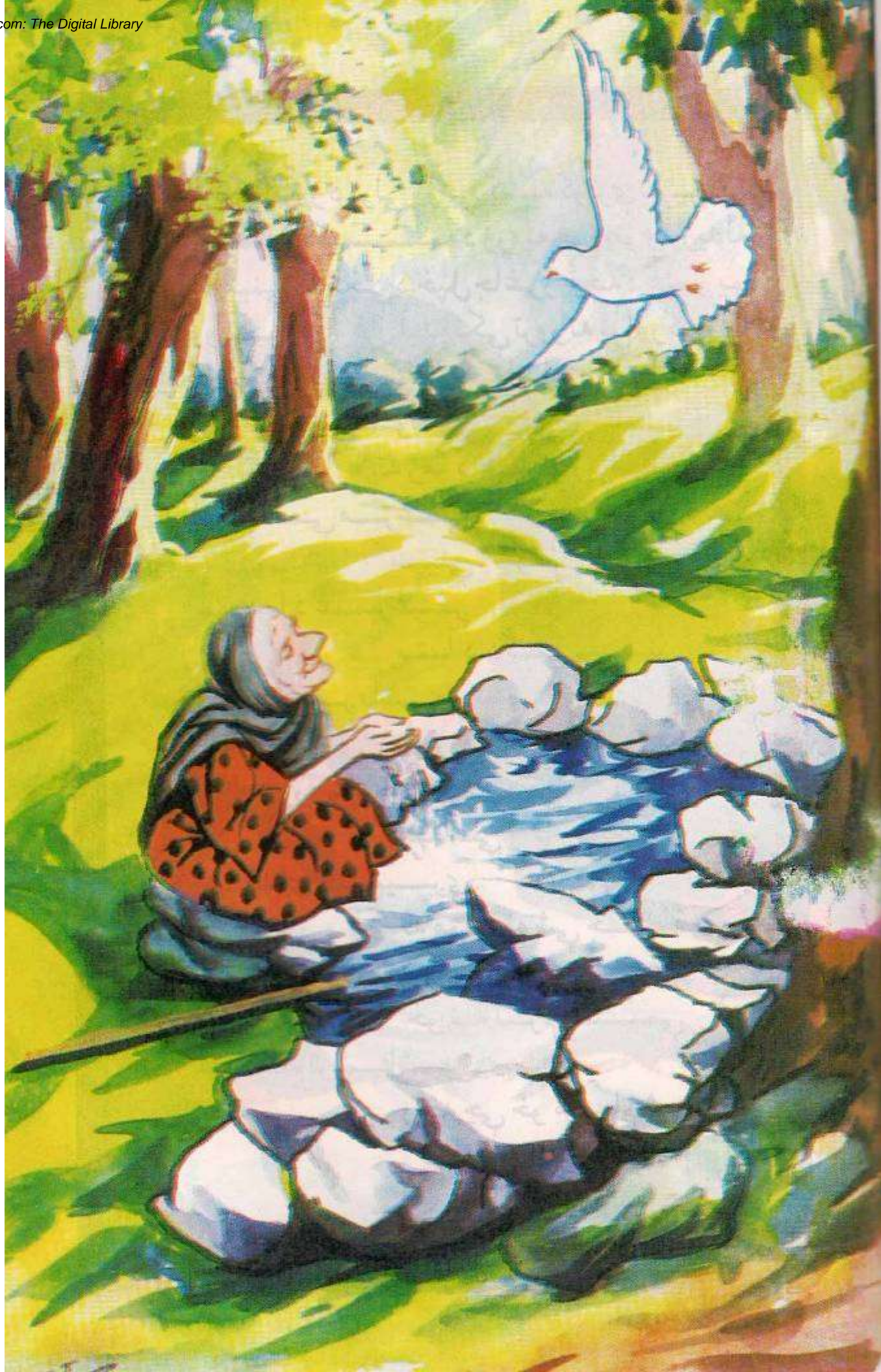
د زمريو په ډک ځنگل کې

چرته وې ای ترور

ولې پرینبانه یې

ونیس، ونیس، زماوزرې

وگوره، وگوره زما فال

فال ليدونکې ترور د ټولې ورځې کيسه کوترې ته تيره کړه
او کوترې همدغه کيسه د زړه په غوږونو واوريدله.
کوترې د مينې له مخې د خپل جاغور څخه د غنمو يوه
دانه راوويستله او فال ليدونکې ترور ته يې ورکړه. فال
ليدونکې ترور د کوترې وزرې ونيولې او وې وويل:

اي زما سپينې کوترې

ته زما د هيلو زيرمې

اي بنکلي مرغی

سپينې، شوخې او تيرې

ستاد غمبر غر

ستاد ډکې سينې

کله چې غر باسې

نو زړونه پرانيزې

ستاد وزرو سپين والی

همداسې وايي ستا فال

ته د خدای خوبنيزې

له مونږه نه شي جلا

زه يم فال بينه ترور

خو نه لرم چشمې

لمرد بام ترشاشو

راځه چې څو ما بنام شو

پاي

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**